

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Технології індивідуального та групового психологічного консультування»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. 1 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.псих.н., проф. Литвиненко Ольга Дмитрівна професор кафедри, д.пед.н., проф. Анненкова Ірина Петрівна доцент кафедри, к. істор.н. Дружкова Ірина Сергіївна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - теоретичні засади, принципи, методи та технології надання психологічної допомоги в індивідуальному та груповому форматі, з урахуванням особливостей консультування різних категорій клієнтів та контекстів взаємодії.

Мета дисципліни: забезпечення здобувачів системою теоретичних знань в області психологічного індивідуального та групового консультування; підвищити рівень теоретичних знань та практичних навичок студентів у сфері психологічної допомоги.

Завдання дисципліни:

1. Формування теоретичних знань про сутність, структуру та принципи індивідуального й групового психологічного консультування.
2. Ознайомлення з основними підходами, методами та технологіями консультування у різних психологічних школах та напрямках.
3. Розвиток практичних навичок побудови консультативної взаємодії з клієнтами в індивідуальному та груповому форматах.
4. Ознайомлення з етичними нормами, роллю та межами відповідальності консультанта у процесі індивідуальної та групової практики.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

5. Формування навичок рефлексії та саморегуляції у професійній діяльності консультанта.
6. Формування уявлення про важливість професійного кола та види професійної допомоги: інтервізії, супервізії.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- формувати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій;
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога;
- вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії;
- демонструвати навички аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану.

Вміти:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях
- приймати обґрунтовані рішення
- генерувати нові ідеї (креативність)
- організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)
- здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту
- дотримуватися норм професійної етики

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: пояснення, бесіда, обговорення, дискусія; наочні методи: мультимедійні презентації, ілюстрація, демонстрація; методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота: самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та есе, підготовку презентацій та практичних завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Зміст навчальної дисципліни:

- Тема 1. Психологічне консультування як професійна діяльність
- Тема 2. Професійні вимоги до консультанта та професійна етика.
- Тема 3. Психологічне консультування як процес.
- Тема 4. Методи психологічного консультування.
- Тема 5. Основні техніки психологічного консультування.
- Тема 6. Тестування в практиці психологічного консультування.
- Тема 7. Особливості консультування дітей та підлітків, та їх батьків.
- Тема 8. Психологічне консультування пар та сімей.
- Тема 9. Психологічне кризове консультування. Перша психологічна допомога.
- Тема 10. Специфіка роботи при психологічному консультуванні людей з особливими потребами.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

- 1. Ансенкова І. П., Байдан М. А., Русова В. М. Психологічне консультування : навч. посіб. – Київ : Каравела, 2018.
- 2. Бредлі Т. Ерфорд. 45 основних технік психологічного консультування. – Київ : Науковий світ, 2024. – 590 с.
- 3. Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. Консультативна психологія : підручник. – Вінниця : Нілан, 2016. – 482 с.
- 4. Главацька О. Л. Основи психологічного консультування особистості : навч. посіб. – Київ : Каравела, 2018.
- 5. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування : навч.-метод. посіб. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – 332 с.
- 6. Надвинична Т. Л. (упоряд., ред.) Основи психоконсультування : навч. посіб. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 200 с.
- 7. Опанасенко Л. А. Основи психологічного консультування : у схемах і таблицях. – Миколаїв : Іліон, 2019.
- 8. May R. The Art of Counselling: For anyone who needs to listen, support and advise at work. – London : Profile Books, 2025. – 240 p. – ISBN 978-1-80522-264-4.

Додаткова:

- 1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика : монографія. – Харків : НУЦЗУ, 2017. – 315 с.
- 2. Бегеза Л. Є. Групове консультування у психологічному супроводі внутрішньо переміщених осіб з відновлення працевлаштування // Ментальне здоров'я особистості та організації : колективна монографія / за заг. ред. Г. А. Пріба, Л. Є. Бегези. – Київ : ТОВ "Типографія АМГ", 2024. – С. 230.
- 3. Березовська Л., Полегонький В. Робота з почуттям провини у психоаналітичному консультуванні // Вісник Національного університету оборони України. – 2021. – Т. 63, № 5. – С. 12–19. – DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-63-5-12-19>.
- 4. Близнюкова О. М., Міненко О. О. Консультування підлітків: практичні моделі взаємодії // Наукові записки. Серія: Психологія. – 2023. – № 1. – С. 7–13. – DOI: <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2023-1-1>.
- 5. Кулакевич Т. В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування» : курс лекцій. – Київ : КиМУ, 2017.
- 6. Кучманич І. М., Опанасенко Л. А. «Психологічна платформа модераторів» як дієва технологія групового консультування // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. – 2022. – Вип. 1. – С. 94–98.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

7. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П., Замелюк М. І. Технології казкотерапії у практиці психологічного консультування дітей та дорослих : навч. посіб. – Луцьк : Вежа-Друк, 2024. – 216 с.
8. Михальчишин Г. Є. Ресурсність системного підходу у терапевтичній допомозі особам літнього віку // Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез. – Луцьк : Вежа, 2019. – С. 186–192.
9. Мушкевич М. Моделі психологічного консультування та психотерапії сім'ї // Психологічні перспективи. – 2022. – № 40. – С. 121–135. – DOI: <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-40-mush>.
10. Приходько Ю. О. Практична психологія: введення у професію : навч. посіб. – 4-те вид. – Київ : Каравела, 2017.
11. Цільмак О. М., Лефтеров В. О. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. – Київ : Ліра-К, 2020. – 266 с.
12. Lytvynenko O., Lunov V., Maltsev O., Zlatova L. The impact of Russian military aggression on the psychological health of Ukrainian youth // American Behavioral Scientist. – 2023. – Vol. 67, No. 3. – P. 426–448. – DOI: <https://doi.org/10.1177/00027642221144846>.
13. Murphy D. A. (ed.) Counselling Psychology: A Textbook for Study and Practice. – Chichester : John Wiley & Sons, 2017. – 496 p. – (BPS Textbooks in Psychology). – ISBN 978-1-119-10685-2.
14. Remmers A. Transference and countertransference // The Global Psychotherapist. – 2023. – Vol. 3, No. 1. – P. 75–79.
15. Rudestam K. E. Experiential groups in theory and practice. – Monterey, CA : Brooks/Cole Pub Co, 1982. – 318 p.
16. Seligman M. E. P. The effectiveness of psychotherapy. The Consumer Reports study // American Psychologist. – 1995. – Vol. 50. – P. 965–974.
17. Yalom I. D., Leszcz M. The theory and practice of group psychotherapy. – 6th ed. – New York : Basic Books, 2020. – 832 p.

Інформаційні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Вісник психології і соціальної педагогіки. Режим доступу: <http://psych.kiev.ua/>
3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Національна наукова медична бібліотека України. Режим доступу: <https://library.gov.ua/>
6. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua/>
7. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) Режим доступу: <http://lucl.kiev.ua>
8. American Psychologist. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>
9. Journal of Personality and Social Psychology. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/>
10. Science: (AAAS). Режим доступу: <http://www.sciencemag.org>
11. Taylor & Francis. Режим доступу: <http://www.informaworld.com>
12. ScienceDirect. Режим доступу: www.sciencedirect.com

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

індивідуального завдання;

- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

Здобувач допускається до іспиту, якщо він виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Здобувачі заочної форми навчання допускаються до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній семестр і до початку екзаменаційної сесії виконали види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінка за іспит є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з одним

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

десятьковим знаком після коми.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.